

30.5.2017

Yksikön päällikkö

Helsingin kaupunginmuseon kannanotto Koy Melkonkatu 22:a koskevaan poikkeamispäätöshakemukseen (Lauttasaari 31/31131/4)

HEL 2016-011368 T 10 04 01

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon kannanottoa Lauttasaarella sijaitsevaa Koy Melkonkatu 22:a koskevaan poikkeamispäätöshakemukseen. Kaupunginmuseo on tutustunut hakemuksen liitteenä oleviin Arkkitehtitoimisto Mika Päivärinne Oy:n laatimiin ja 16.1.2017 päiväämiin alustaviin muutossuunnitelmiin. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennusperinnön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Osoitteessa Melkonkatu 22 – Itälahdenkatu 21 sijaitsevan rakennuksen on suunnitellut Arkkitehtuuritoimisto H. ja T. Seppälä vuonna 1983. Rakennus suunniteltiin alun perin Teollisuusvakuutus II:n toimitiloiksi. Rakennus käsittää pääosin kaksoiskäytävän varrelle sijoitettuja erikokoisia toimitiloja neuvotteluhuoneineen ja auditorioineen, arkistoineen sekä aputiloineen. Itälahdenkadun puoleiseen siipeen suunniteltiin alun perin myös kaksi pankkisalia, joista suurempi poistettiin heti alkuvaiheessa. Tasakattoisen rakennuksen hahmon muodostavat Itälahdenkadun ja Melkonkadun suuntaisesti sijoitetut pohjakaavaltaan suorakaiteen muotoiset rakennussiivet, jotka on yhdistetty niitä matalammalla, kulmistaan viistetyllä yhdyssiivellä. Rakennuksen kadunsuuntaisten siipien pääasiallisena julkisivumateriaalina on käytetty tummanpunaista tiililaattaa. Julkisivuissa vuorottelevat umpinaiset tiilikentät eloksoitua alumiinia olevien ikkunoiden muodostamien nauhojen kanssa. Nauhamainen jäsentely ei kuitenkaan jatku päätyihin, joissa umpipintaa jäsentävät muutamat yksittäin tai ryhmiin sommitellut ikkunat. Kadunpuoleisten sisäänkäyntien yläpuolelle on lisäksi muodostettu erkkerimäiset pystyaiheet, joissa on ikkunapinnan rinnalla käytetty siniharmaata julkisivulasia. Tätä samaa materiaalia on käytetty myös yhdyssiiven pihan puoleisessa julkisivussa.

Koy Melkonkatu 22:n osalla on voimassa 9.7.1982 voimaan tullut, kyseistä ja Melkonkadun vastakkaisella puolella sijaitsevaa tonttia koskeva asemakaava. Kiinteistö sijaitsee liike- ja toimistorakennusten korttelialueella K, jossa liiketiloja saa sijoittaa ainoastaan rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen ja suurin sallittu kerrosluku on neljä. Kyseisessä asemakaavassa ei ole suojeltavaksi määriteltyjä rakennuksia tai alueita. Nyt suunnittelun kohteena oleva kiinteistö on mukana Vattunie-

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmuseo>

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

30.5.2017

Yksikön päällikkö

men alueen teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten inventoinnissa (2010). Selvityksessä kohteen on arvioitu edustavan rakentamisaikautensa tavanomaista arkkitehtuuria ja olevan neutraali elementti ympäristössään ja kaupunkikuvassa. Säilyneisyydeltään se on arvioitu alkuperäiseksi tai alkuperäistä vastaavaksi, mutta historialliselta arvoltaan vähäiseksi.

Nyt esillä olevassa poikkeamispäätöshakemuksessa haetaan Melkonkatu 22:n toimistorakennuksen muuttamista asunnoiksi, hoivakodiksi ja päiväkodiksi sekä ensimmäiseen kerrokseen sijoitettavaksi liiketilaksi. Päiväkodin tilat ja liiketilat sijoittuisivat Itälahdenkadun puoleisen siiven ensimmäiseen kerrokseen ja hoivakoti puolestaan Melkonkadun puoleisen siiven neljään ensimmäiseen kerrokseen. Muutoin kiinteistö muutettaisiin asumiseen, jota sijoitettaisiin myös yhdyssiipeen C rakennettavaan uuteen neljanteen kerrokseen. Esitetty muutos edellyttäisi siten poikkeamista asemakaavan mukaisesta käyttötarkoituksesta. Ulkoasuun vaikuttava muutos olisi erityisesti parvekkeiden rakentaminen. Asunnoille rakennettaisiin ulokeparvekkeita sekä pihan että kadun puoleisille julkisivuille ja hoivakodille puolestaan oleskeluparvekkeet pihan puoleiseen julkisivuun. Rakennuksen nykyinen nauhamainen julkisivujäsentely hämärtyisi. Ilmeisesti myös ikkunat uusittaisiin puitejaoltaan nykyisestä poikkeavaksi. Lisäksi yhdyssiiven C pihan puoleinen julkisivumateriaali uusittaisiin, julkisivuaukotus muutettaisiin asumiskäytön mahdollistavaksi ja kadun puolelle rakennettaisiin uusi rakennusrungon ulkopuolinen porrashuone. Käyttötarkoituksen muutos edellyttäisi huomattavia tilallisia muutoksia ja rakennuksen sisätilat muuttuisivat käytännössä kokonaisuudessaan. Kantavat rakenteet ja porrashuoneet säilyisivät kuitenkin ainakin osittain.

Poikkeamispäätöshakemuksen selostuksen mukaan rakennukseen on vaikeaa löytää asemakaavan mukaisen käyttötarkoituksen mukaisia tilojen käyttäjiä. Kuten aiemminkin Vattuniemen alueella esiin tulleiden asemakaavoitukseen, poikkeamispäätöshakemuksiin ja purkamislupahakemuksiin liittyvien hankkeiden kohdalla, kaupunginmuseo tarkastelee hanketta laajemmin koko Vattuniemen alueella tapahtuneiden muutosten valossa. Vattuniemen alue on viime vuosina käynyt läpi huomattavia muutoksia. Pääosin teollisuus- ja toimistokäytössä ollut aluetta on muutettu asumiskäyttöön monin paikoin purkamalla vanhoja rakennuksia ja rakentamalla tilalle uusia, vanhaa rakennuskantaa korkeampia asuinkerrostaloja. Kaupunginmuseo on pitänyt toivottavana, että ainakin joitakin Vattuniemen 1960-luvun ja mahdollisesti myös myöhemmän rakentamisvaiheeseen liittyviä teollisuus- tai toimistorakennuksia säilyisi alueella kertomassa Vattuniemen varhaisemmasta toiminnasta ja rakentamistavasta. Nyt esillä oleva hanke Koy Melkonkatu 22:n tilojen muuttamisesta asumis- hoivakoti- ja päiväkotikäyttöön tukisi näin ol-

30.5.2017

Yksikön päällikkö

len olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämistä alueella, mitä kaupunginmuseo pitää erittäin kannatettavana. Uuden käytön myötä rakennuksen ulkoasu tulisi osittain muuttumaan ominaispiirteiltään, mutta sen 1980-luvun toimistoarkkitehtuuria edustava rakennushahmo ja myös julkisivumateriaali pääosin säilyisivät osana korttelia ja kaupunkitilaa. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan rakennuksen säilyttäminen uudessakin käytössä kertoisi omaa tarinaansa Vattuniemen alueen erilaisista vaiheista ja muutoksesta ja säilyttäisi ympäristössään ajallista syvyyttä.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo puoltaa Koy Melkonkatu 22:n poikkeamispäätöshakemuksen hyväksymistä.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Tiina Merisalo
museonjohtaja